

7/2863

**T.C.
DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI**

Sayı : B.02.0.003/01-1930

23/05/2008

Konu : 7/2863 sayılı
yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 14/04/2008 tarihli, A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2863-5114/10890 sayılı yazısı.

İlgi yazı eki İstanbul Milletvekili Sayın Süleyman YAĞIZ tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 7/2863 sayılı yazılı soru önergesinin cevabına ilişkin olarak, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Başkanlığının 14/05/2008 tarihli, B.02.1.TÜİ.0.63.00.00.610-864 sayılı yazısı ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığının 01/05/2008 tarihli, B.14.0.BHİ.0.00.00.02-334 sayılı yazısı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Nazım EKREN

Devlet Bakanı

ve

Başbakan Yardımcısı

EKLER:

- 1-TÜİK yazısı ve eki (4 sayfa)
- 2-Sanayi ve Ticaret Bakanlığının yazısı ve eki (5 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

7/2863

Sayı :B 14 0 BHI 0 00 00 02-334
Konu :Yazılı soru önergesi

01 -05- 2008

DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI'NA
(Sayın Prof. Dr. Nazım EKREN)

İLGİ: 18.04.2008 tarih ve B.02.0.003/01-1511 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Süleyman YAĞIZ'ın, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Prof. Dr. Nazım EKREN tarafından cevaplandırılmasını istediği (7/2863) esas nolu yazılı soru önergesinde Bakanlığımızla ilgili sorulara ilişkin cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Zafer ÇAĞLAYAN
Sanayi ve Ticaret Bakanı

Ek: 4 sayfa önerge cevabı

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcılığı	
Tarih	05/05/2008
Sayı	1692

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN SÜLEYMAN YAĞIZ'IN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLARIMIZ

Makro ekonomik göstergelerdeki bozulmaların yanı sıra şirketlerin ve küçük esnafın durumunu yansıtan verilerde de çok ciddi bozulmalar görülmektedir. Bu kötü gidişatın göstergesi olarak şirket ve ticaret unvanlı işyerlerinde “kurulan-kapanan dengesi” de en kötü dönemini yaşamaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği rakamlarından oluşturulan yılın ilk 2 ayına ilişkin veriler, kurulan her 100 şirkete karşılık yaklaşık 23 şirketin kapandığını göstermektedir. Aynı dönemde esnafın durumunun daha vahim olduğunu gözlenmektedir. Zira 100 esnafa karşılık 87 esnafın ticari faaliyeti sona ermektedir.

Bu olumsuzluklarla birlikte, TÜİK ile Merkez Bankası'nın ortak çalışması olan “Tüketici Güven Endeksi”nin de en düşük düzeye indiği dikkati çekmektedir.

Bu bilgiler ışığında;

SORU:1

“Kurulan-kapanan dengesi”nin, şimdiye kadar oluşan en büyük rakama ulaşarak rekor düzeyde olmasını ekonomik durgunluğun ve yaşanan krizin kanıtı olarak değerlendiriyor musunuz?

CEVAP:1

Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Sicil Gazetesi verilerine göre ülkemiz genelinde 01.01.2008-29.02.2008 tarihleri arasında;

AÇILAN : 39.677,
KAPANAN : 25.581,

Kapananların/açılanları oranı %64'dür.

Kapanan esnaf ve sanatkarların;

-18.386'sı Mesleği terk,
-90'nı İl dışına çıkma,
-4'ü Yasa gereği,
-9'u Çalışma bölgesini değiştirme,
-2.187'i SSK'lı olma,
-45'i Ölüm,
-2.205'i İflas,
-150'si Tacir olma,
-800'ü Devir,
-1.705'i Diğer,

sebeplerle kapandığı görülmektedir.

2008 yılının ilk üç ayında şirket türüne göre Türkiye geneli KURULAN ve KAPANAN şirket sayısı tabloda gösterilmiştir.

ŞİRKET TÜRÜ	KURULAN	KAPANAN
ANONİM	880	288
LİMİTED	14.675	2.747
KOLLEKTİF	7	45
KOMANDİT	1	3
TOPLAM:	15.563	2.795

Anonim şirketlerde kapananların açılanlara oranı %32,
Limited şirketlerde kapananların açılanlara oranı %18,
Toplanda ise kapananların açılanlara oranı %19'dur.

Şirketlerin;

- İşletme sermayesinin yetersizliği,
- Devir ve birleşme,
- Ortaklar arasındaki veya şirket yönetimindeki ihtilaflar,
- İflas,
- Ölüm,
- Genel ekonomik sorunlar,

gibi sebeplerle kapandığı görülmektedir.

Yukarıdaki esnaf ve sanatkârlar ile şirketlere ilişkin tablolar incelendiğinde; açılan esnaf ve sanatkârlar ile şirket sayısı, kapanan esnaf ve sanatkârlar ile şirket sayısından çok fazla olduğu görülmektedir. Bu nedenle kurulan ve kapanan dengesinin şimdiye kadar oluşan en büyük rakama ulaştığı iddiası gerçekleri yansıtmamaktadır.

SORU:2

“Küçük esnaf” olarak da bilinen ticaret unvanlı işyerlerinde “kurulan-kapanan dengesi”nin esnafımızın aleyhinde olmasını nasıl değerlendiriyorsunuz? Hükümetinizin bu olumsuz tabloyu düzeltmek için bir çabası olacak mı?

CEVAP:2

Yukarıdaki esnaf ve sanatkârlar ile şirketlere ilişkin tablolar incelendiğinde; esnaf ve sanatkârların aleyhine bir denge olmamakla beraber, esnaf ve sanatkâr ile küçük işletmeler, sermaye ve refahın tabana yayılması, gelir dağılımının iyileştirilmesi ve bu suretle sosyal dengelerin korunmasında, ekonomik ve sosyal hayatın önemli unsurlarından biridir. Esnaf ve sanatkârlar, özellikle işletme sayılarının çokluğu, ülke çapında istihdam seviyesi, bölgesel kalkınma ve gelişmeye katkıları yönüyle de üzerinde durulması gereken bir kesimdir.

Esnaf ve sanatkârlarımızın gerek finans gerekse diğer problemlerine makro düzeyde çözümler aranmaktadır.

Bu kesimin kullandığı kredilerin toplam kredi hacmi içindeki payının artırılması yönündeki çalışmalarımız neticesinde;

—2002 yılında esnaf ve sanatkârlara verilen kredilere uygulanan %59 faiz oranı, kademeli olarak düşürülmüş ve 01.01.2006 tarihinden itibaren de %13 olarak uygulanmaktadır.

—Esnaf ve sanatkârlara verilen kredi tutarlarının toplam kredi hacmindeki payı artırılmış, esnaf ve sanatkârlara verilen kredi tutarı 2002 yılında 153 milyon YTL iken, bu tutar 2007 Kasım ayı itibariyle 2.7 milyar YTL' ye balığ olmuştur.

—2002 yılında 5.000 YTL olan kredi limiti 1 Ekim 2007 tarihinden itibaren kademeli olarak 35.000 ve 50.000 YTL' ye yükseltilmiştir.

Bununla beraber; ekonomideki gelişmelere paralel olarak esnaf ve sanatkârlara verilen kredi tutarlarının toplam kredi hacmindeki payının artırılması yönündeki çalışmalarımız devam etmektedir.

60. Hükümet Programı çerçevesinde hazırlanan "EYLEM PLANI"nda esnaf ve sanatkârlara ayrıca önem verilmiştir.

Eylem planı çerçevesinde;

-Esnaf ve sanatkârlara sağlanan Halkbank kredileri artırılabacaktır. Bu kapsamda kredi limitlerinin yükseltilmesi, vade uzatımı ve faiz indirimi gibi destekler cazip hale getirilmesi,

-Kümelenme yaklaşımı çerçevesinde esnaf ve sanatkârlar arasında ortaklık ve işbirliği faaliyetlerinin geliştirilmesi için Bakanlığımız tarafından esnaf ve sanatkârların ortak ihtiyaçlarına yönelik destekleme faaliyetlerinin sürdürülmesi,

-Esnaf ve sanatkârların üzerindeki vergi ve istihdam yüklerinin kademeli olarak azaltılmasına yönelik çalışmaların yapılması,

-Esnaf ve sanatkârların uygun koşullarda üretim yapmalarının sağlanması amacıyla Bakanlığımız tarafından Küçük Sanayi Sitelerine destek sağlanması,

çalışmaları devam etmektedir.

Ayrıca; Esnaf ve Sanatkârlar Şurasının, ilki 1990 yılında, ikincisi 1994 yılında, üçüncüsü ise 1998 yılında gerçekleştirilmiştir. Şura bu yıl içinde yapılacaktır.

Esnaf ve sanatkârlar ile küçük işletmeler; günümüz dünyasının ve ülkemizin hızla değişen sosyal ve ekonomik şartlarına uyum sağlamada zorlanmakta ve bazı sorunlarla karşılaşmaktadır.

Bu sorunların bakanlıkların, üniversitelerin, mesleki kuruluşların ve ilgili gerçek ve tüzel kişilerin bilgi ve tecrübelerinden yararlanılarak, mevzuat, mesleki eğitim, finans, sosyal güvenlik, vergi vb. sorunların çözüm yollarının, alınması gerekli yasal ve idari önlemlerin tespiti, ülke düzeyinde izlenecek politikaların oluşturulması ve esnaf ve sanatkârlara yönelik yeni açılımlar geliştirilmesi amacıyla; 2008 yılı içerisinde "4 üncü Esnaf ve Sanatkârlar Şûrası" yapılacaktır.

SORU:3

Üç büyük il dışında kalan illerde açılan 4 bin 601 işyerine karşılık 6 bin 405 işyerinin kapısına kilit vurması, Anadolu esnafının içler acısı durumunu ortaya koymuyor mu?

CEVAP:3

Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Sicil Gazetesi verilerine göre 01.01.2008-29.02.2008 tarihleri arasında;

İstanbul, İzmir, Ankara illerinin dışındaki illerde;

AÇILANLARIN SAYISI : 31.246,

KAPANLARIN SAYISI : 17.735,

İstanbul, İzmir, Ankara illerinde ise;

AÇILANLARIN SAYISI : 8.431,

KAPANLARIN SAYISI : 7.846,

şeklinde gerçekleşmiştir.

T.C.
BAŞBAKANLIK
Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı

Sayı : B.02.1.TÜİ.0.63.00.00.610- 864

14/05/2008

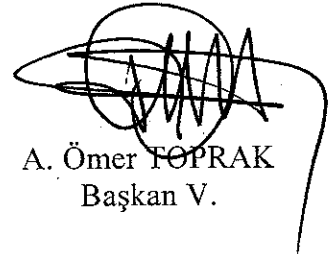
Konu : Yazılı Soru Önergesi

DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞINA
(Sayın Nazım EKREN)

İlgi : 09/05/2008 tarih ve B.02.0.003/01-1771 sayılı evrak akış ve talimat formu.

İstanbul Milletvekili Sayın Süleyman YAĞIZ tarafından tevcih edilen 7/2863 esas sayılı yazılı soru önergesi için Kurumumuzdan istenilen bilgiler hazırlanarak ekte sunulmuş ve buro.nazimekren@basbakanlik.gov.tr e-posta adresine de elektronik ortamda gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

A. Ömer TOPRAK
Başkan V.

EK:

1- Konuya ilişkin bilgiler (3 Sayfa)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcılığı	
Tarih	14/05/2008
Sayı	1817

Yücetepe Mah. Necatibey Cad. No: 114 06100, Çankaya/ANKARA	İlgili Birim:	Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği
Tel.: (0312) 410 04 10 (Santral)	Tel.:	(0312) 410 01 10 – 425 20 52
Faks: (0312) 425 33 87 – 418 11 82	Faks:	(0312) 425 20 53
	E-posta:	bbim@tuiik.gov.tr

İstanbul Milletvekili Sayın Süleyman YAĞIZ tarafından tevcih edilen 7/2863 esas sayılı yazılı soru önergesi için Türkiye İstatistik Kurumu'ndan istenilen bilgiler.

Soru 4. Yaptığınız bir toplantıda, "Milli gelir büyüklüğü değiştiği için makro açıdan bakıldığında Türkiye gerçekten daha zengin durumda görünüyor" ifadenizi gerçekçi buluyor musunuz?

Cevap:

Ülkemizde, temel makroekonomik göstergelerden biri olan milli gelir hesapları 1929 yılından beri yapılmaktadır. Bu hesaplarda 1972 yılından itibaren Birleşmiş Milletler tarafından belirlenen SNA 68 sınıflaması kullanılmıştır. Milli gelir hesapları, konunun mahiyeti gereği, ülkemizde üretilen sayısız verinin değerlendirilmesini ve kullanımını gerektirmektedir. Bu veriler bizzat TÜİK tarafından alandan derlendiği gibi, diğer kurum ve kuruluşların idari kayıtlarından da elde edilmektedir. Başta milli gelir hesapları olmak üzere, tüm ekonomik büyüklükler ve bu büyüklüklerde meydana gelen dönemsel değişimlerin en doğru şekilde yansıtması için tüm veri kaynakları titizlikle ele alınmakta, bu amaçla bir dizi yeni çalışma yapılmaktadır. Ayrıca, veri kaynağını oluşturan kamu kurum ve kuruluşlarının idari kayıtlarının istatistiki amaçlarla kullanılabilmesi için sıkı bir işbirliği yapılmaktadır.

Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYH) tahminleri tüm ülkelerde temel olarak iki nedenle belirli aralıklarla güncellenmektedir. Birincisi, sonradan gelen veya sonradan kesinleşen verilerin hesaplara yansıtılmasıdır. Tüm ülkelerde kısa dönemde yayınlanan milli gelir tahminleri, ilerleyen dönem içerisinde yeni verilerin tespit edilmesi veya kullanılan kimi geçici verilerin kesinleşmesi sonucu düzenli olarak güncellenmektedir. Burada, söz konusu olan, dar örnek hacimli araştırmalar ile görece dolaylı tahmin yöntemlerine dayanan dönemlik hesaplamaların, yıllık olarak derlenen ve daha tutarlı veri üzerine inşa edilen doğrudan tahmin yöntemlerine göre yeniden düzenlenmesidir. İkinci tür güncelleme ise, ekonomik ve sosyal alanlarda ortaya çıkan yeni koşullar doğrultusunda, hesaplamalara ilişkin kapsam veya yöntem değişikliğine gidilmesidir. Bu güncellemelerde, önceki dönemlerle karşılaştırılabilirliğin ve seri devamlılığının sağlanması için, neyin niçin değiştirildiği ayrıntılı biçimde açıklanarak, yeni seri mümkün olduğu ölçüde geriye doğru götürülür. Avrupa Birliği ülkelerinde 5 ila 6-7 yıllık sürelerle bu kapsamda güncelleme çalışmaları yapılmaktadır.

Özellikle, uzun aralıklarla yapılan, yeni sınıflamalara geçişi sağlayan, yeni veri setlerinin sisteme entegre edildiği, mevcut veri setlerindeki iyileşmelerin hesaplara yansıtıldığı, yeni kayıt sistemlerinin kurulması sonucunda elde edilen verilerin değerlendirildiği, kısacası, kapsam genişlemesi içeren güncellemelerde, toplam ve sektörel büyüklüklerde önemli farklılıklar ortaya çıkabilmektedir.

Ülkemizde de 1923 yılından günümüze kadar devam eden milli gelir serisinde, 1948, 1968 ve 1987 baz yıllı güncelleme çalışmaları yapılmıştır. Sonuçta, ülkemizin Avrupa Birliği adaylığı sürecinde Avrupa İstatistik Sistemi'ne uyumun gerçekleştirilebilmesi ve 1987 yılından bugüne kadar ekonomide ortaya çıkan yeniliklerin hesaplara yansıtılabilmesi için, GSYH'nın güncellenmesi gereği oluşmuştur.

2004 yılında başlatılan 1987 baz yıllı serinin güncellenmesi çalışmaları Mart 2008 tarihi itibarıyla tamamlanarak sonuçları ilan edilmiş olup 2007 yılı için kişi başına GSYH eski seride 7 084 ABD Doları iken yeni deride 9 333 ABD Doları olmuştur.

Soru 5. “Tüketici Güven Endeksi”nin, 2003 yılı sonundan bu yılın şubat ayına kadar geçen sürede döneminin en düşük noktasına inmiş olmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Cevap:

Tüketici güven endeksleri, Tüketici Eğilim Anketinde yer alan 5 soru kullanılarak hesaplanmaktadır:

-Satın alma gücü (mevcut dönem)

-Satın alma gücü (gelecek dönem)

-Genel ekonomik durum (gelecek dönem)

-İş bulma olanakları (gelecek dönem)

-Mevcut dönemin dayanıklı tüketim malı satın almak için uygunluğu

Tüketici Eğilim Anketinde sadece tüketicinin güvenini ölçmeye yönelik sorular sorulmakta, güveni etkileyen nedenler sorulmamaktadır.

Tüketici eğilimine ilişkin soru bazında endeksler

	Tüketici Güven Endeksi	Satın alma gücü (mevcut dönem)	Satın alma gücü (gelecek dönem)	Genel ekonomik durum (gelecek dönem)	İş bulma olanakları (gelecek dönem)	Mevcut dönemin dayanıklı tüketim malı satın almak için uygunluğu
Endeks						
2003 12	110,30	97,90	107,50	118,30	107,50	120,30
2004 1	111,40	100,77	108,28	117,58	104,93	125,40
2	111,90	99,50	106,50	115,10	100,40	137,90
3	111,00	99,80	106,10	113,10	95,60	140,20
4	111,00	99,20	104,71	114,11	95,12	141,60
5	107,25	95,76	100,19	106,06	94,41	139,83
6	106,62	96,90	101,90	107,50	92,37	134,43
7	105,39	94,62	97,88	105,05	90,00	139,39
8	101,24	92,71	94,73	98,86	86,67	133,25
9	102,85	93,36	96,06	102,81	89,59	132,42
10	103,71	94,35	96,71	103,49	91,46	132,52
11	102,70	93,04	96,03	100,84	91,81	131,78
12	105,17	92,71	97,45	104,74	93,08	137,85
2005 1	105,43	92,81	99,20	108,64	94,23	132,27
2	105,21	92,26	98,71	105,45	96,81	132,85
3	102,05	89,83	95,77	100,53	90,55	133,59
4	100,36	89,65	94,22	97,14	87,39	133,38
5	100,34	89,56	94,78	95,92	88,38	133,07
6	99,05	90,09	93,84	93,64	86,22	131,48
7	99,23	90,28	92,84	94,25	83,98	134,79
8	97,46	89,55	91,32	92,99	86,37	127,08

9	95,51	87,26	89,50	89,86	85,33	125,58
10	98,06	87,98	91,30	95,98	88,46	126,57
11	99,53	88,77	92,46	95,69	89,72	131,04
12	99,45	87,48	91,75	94,82	90,69	132,53
2006 1	101,74	88,02	94,60	97,50	89,22	139,35
2	101,10	87,41	94,76	97,57	92,91	132,86
3	101,70	87,97	94,71	96,72	95,68	133,39
4	102,27	89,14	95,75	97,17	92,01	137,26
5	100,07	88,26	93,82	93,09	92,79	132,38
6	92,17	85,09	88,16	85,41	89,92	112,26
7	88,60	81,82	85,19	82,57	87,00	106,42
8	91,40	83,85	86,14	85,23	88,65	113,17
9	91,36	82,41	85,69	85,92	91,12	111,66
10	91,56	83,47	85,77	85,82	87,05	115,70
11	93,35	84,99	88,30	88,71	87,98	116,75
12	92,04	82,48	86,71	87,25	88,10	115,67
2007 1	91,80	82,67	87,47	87,16	85,10	116,63
2	92,74	83,39	88,43	87,89	89,15	114,87
3	92,44	82,10	85,97	86,98	91,10	116,06
4	93,66	84,78	89,55	89,36	87,95	116,68
5	94,96	86,85	89,80	89,14	90,85	118,13
6	94,17	86,96	89,31	87,72	89,65	117,21
7	95,49	86,60	90,18	91,98	86,07	122,64
8	98,25	88,53	91,44	97,61	90,57	123,08
9	97,11	87,68	91,13	97,69	92,89	116,15
10	96,20	87,20	90,05	92,89	89,39	121,47
11	92,52	82,11	86,71	87,36	89,41	117,01
12	93,89	82,66	88,13	90,12	89,74	118,81
2008 1	92,12	80,78	86,65	87,42	87,32	118,41
2	87,60	77,68	84,37	81,83	81,99	112,14